

Logopedická intervence u dospělých osob se získanou verbální dyspraxií

Dobrý den,

Jmenuji se Martina Částková a jsem studentkou oboru Logopedie na Univerzitě Karlově v Praze. Chtěla bych Vás požádat o vyplnění následujícího dotazníku týkajícího se dospělých pacientů se získanou verbální dyspraxií/apraxií, který byl vytvořen pro potřeby mé diplomové práce s názvem Verbální dyspraxie u získaných neurogenních onemocnění v dospělém věku.

Tento anonymní dotazník se skládá ze dvou částí: první část sbírá všeobecné osobní údaje a druhá část se věnuje přístupům užívaným při získané verbální dyspraxii.

Dotazník je zcela anonymní je určený i pro klinické logopedy/logopedky, kteří se se získanou verbální dyspraxií v dospělém věku nikdy nesesetkali.

Dotazník Vám zabere maximálně 10 minut.

Moc děkuji za Váš čas!

První část - osobní informace

1 V jakém zařízení pracujete?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu nebo více odpovědí*

☐ Soukromé ambulantní zařízení	☐ Neurologické oddělení/neurologická klinika	☐ Nemocniční oddělení lůžkové rehabilitace	☐ Rehabilitační ústav/lázně
☐ Oddělení následné péče			
☐ Jiné:	____		

2 V jakém kraji se Vaše zařízení nachází?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- Hlavní město Praha
- Středočeský kraj
- Jihočeský kraj
- Plzeňský kraj
- Karlovarský kraj
- Ústecký kraj
- Liberecký kraj
- Královéhradecký kraj
- Pardubický kraj
- Kraj Vysočina
- Jihomoravský kraj
- Olomoucký kraj
- Moravskoslezský kraj
- Zlínský kraj

3 Vaše pracovní pozice:

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- Klinický logoped
- Logoped v předatestační přípravě

4 Délka Vaší praxe v oboru:

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- 0-5 let
- 6-10 let
- 11-15 let
- 16-20 let
- 21 a více let

5 Vaše klienty/pacienty tvoří:

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- Převážně děti
- Převážně dospělí
- Převážně senioři (nad 65 let)
- Žádná ze skupin nepřevažuje

6 Máte/měl/a jste v péči dospělého pacienta se získanou verbální dyspraxií/apraxií?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- Ano - pokračujte na otázku č. 7   Ne - pokračujte na otázku č. 16

Druhá část - výzkum

7 Používáte na svém pracovišti nějaký diagnostický materiál pro zjištění přítomnosti verbální dyspraxie? Pokud ano, uveďte jaký.

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- Ne
- Ano, používám:

8 S kolika pacienty se získanou verbální dyspraxií máte terapeutickou zkušenost?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- 1-5   6-10   více než 10

9 Jak máte časově rozvržené terapie s klienty/pacienty s verbální dyspraxií? Uveďte, prosím, kolik minut terapie přibližně trvá, a jak často k terapiím dochází (př. jedenkrát týdně, 45 minut).

10 Lze podle Vás zaměnit získanou verbální dyspraxii za jiný typ narušení komunikační schopnosti?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- Ne, je jednoznačně rozpoznatelná.   Nevím.
- Ano, lze zaměnit za:

11 Jaké další přidružené získané neurogenní poruchy komunikace měli/mají nejčastěji tito pacienti?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu nebo více odpovědí*

- Afázií   Dysartrií
- Jiné:

12 Pokud má Váš pacient se získanou verbální dyspraxií/apraxií i další přidruženou neurogenní poruchu komunikace, jakým způsobem zaměřujete Vaši terapii?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- Věnuji se primárně afázii/dysartrií/jiné přidružené poruše, protože verbální dyspraxie je vedlejší diagnózou.
- Věnuji stejnou míru pozornosti oběma narušením.
- Věnuji se primárně získané verbální dyspraxii, protože bez úspěšné terapie v této oblasti budou blokovány i další jazykové dovednosti.
- Získané verbální dyspraxii se nevěnuji, sama odezní.
- Jiné:

13 S jakými nejčastějšími symptomy získané verbální dyspraxie se u Vašich pacientů setkáváte?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu nebo více odpovědí*

- Narušená produkce celých slov
- Repetice
- Narušení produkce začátku slov/falešná zahájení řeči
- Nemožnost se vyjádřit
- Tápavé pohyby artikulačních svalů
- Anomie
- Prolongace
- Transpozice hlásek nebo slabik
- Vynechávání hlásek nebo slabik
- Vyhledávání artikulačního postavení
- Nekonstantnost provedení
- Abnormální intonace
- Anticipace chyb
- Zadrhávání
- Slovní deformace
- Jiné:

14 Jaké terapeutické postupy se Vám osvědčují v terapii dospělých se získanou verbální dyspraxií? Pokud používáte technické pomůcky, vypište jaké.

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu nebo více odpovědí*

☐ Artikulačně kinematický přístup - zesílení vícemodálních vzorů (zrakový, sluchový, taktilní podnět) k opakování, které se postupně zeslabují	☐ Melodicko-rytmický přístup/terapie kontrolovatelného tempa a rytmu - rytmiizační cvičení, ovládnání tempa řeči (prozodická cvičení)	☐ Intersystémová facilitace a reorganizace - užívání gest k podpoře mluvy (např. znaky znakového jazyka, počítání na prstech, poklepávání rukou)	☐ Terapie indukovaná omezením - užívání pouze mluvené řeči (bez pomoci gest nebo psaní)
☐ PACE (Promoting Aphasics Communicative Effectiveness) - navozování přirozených komunikačních situací s vlastní volbou komunikačních modalit (mluva, gesta, psaní...)	☐ Komunikační trénink - nácvik užívání kompenzačních mechanismů v reálných komunikačních situacích	☐ PROMPT - taktilní podněty v oblasti obličeje	☐ Orofaciální cviky pro obnovování hybnosti a svalové síly
☐ Relaxační cvičení	☐ Skupinové terapie		
☐ Jiné: ____			

15 Spolupracujete v rámci terapie získané verbální dyspraxie/apraxie i s jinými odborníky?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď a poté pokračujte na otázku č. 24*

- Ne
- Ano, spolupracuji s:

Druhá část - výzkum

16 Z jakého důvodu nemáte praktickou zkušenost s terapií osob se získanou verbální dyspraxií?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- Nemám v péči dospělé pacienty.
- Žádný z mých dospělých pacientů s neurogenními poruchami neměl/nemá dg. získané verbální dyspraxie.
- Jiný:

17 Měl/a jste či máte v péči pacienty s afázií?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- Ne
- Ano, celkem:

18 Měl/a jste či máte v péči pacienty s dysartrií?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- Ne
- Ano, celkem:

19 Pokud by měl Váš pacient se získanou verbální dyspraxií/apraxií i další přidruženou neurogenní poruchu komunikace, jakým způsobem byste zaměřil/a Vaši terapii?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- Věnoval/a bych se primárně afázii/dysartrii/jiné přidružené poruše, protože verbální dyspraxie je vedlejší diagnózou.
- Věnoval/a bych stejnou míru pozornosti oběma narušením.
- Věnoval/a bych se primárně získané dyspraxii, protože bez úspěšné terapie v této oblasti budou blokovány i další jazykové dovednosti.
- Vývojové dyspraxii bych se nevěnoval/a, protože sama odezní.
- Jiné:

20 Znáte či máte na svém pracovišti nějaký diagnostický materiál pro zjištění přítomnosti verbální dyspraxie? Pokud ano, uveďte jaký.

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- Ne
- Ano:

21 Jaké jsou podle Vás nejčastější symptomy získané verbální dyspraxie?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu nebo více odpovědí*

- Narušená produkce celých slov
- Repetice
- Narušení produkce začátku slov/falešná zahájení řeči
- Nemožnost se vyjádřit
- Tápavé pohyby artikulačních svalů
- Anomie
- Prolongace
- Transpozice hlásek nebo slabik
- Vynechávání hlásek nebo slabik
- Vyhledávání artikulačního postavení
- Nekonstantnost provedení
- Abnormální intonace
- Anticipace chyb
- Zadrhávání
- Slovní deformace
- Jiné:

22 Které terapeutické postupy se podle vás osvědčují při terapii získané verbální dyspraxie?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu nebo více odpovědí*

☐ Artikulačně kinematický přístup - zesílení vícemodálních vzorů (zrakový, sluchový, taktilní podnět) k opakování, které se postupně zeslabují	☐ Melodicko-rytmický přístup/terapie kontrolovatelného tempa a rytmu - rytmizační cvičení, ovládnutí tempa řeči (prozodická cvičení)	☐ Intersystémová facilitace a reorganizace - užívání gest k podpoře mluvy (např. znaky znakového jazyka, počítání na prstech, poklepávání rukou)	☐ Terapie indukovaná omezením - užívání pouze mluvené řeči (bez pomoci gest nebo psaní)
☐ PACE (Promoting Aphasics Communicative Effectiveness) - navozování přirozených komunikačních situací s vlastní volbou komunikačních modalit (mluva, gesta, psaní...)	☐ Komunikační trénink - nácvik užívání kompenzačních mechanismů v reálných komunikačních situacích	☐ PROMPT - taktilní podněty v oblasti obličeje	☐ Orofaciální cviky pro obnovování hybnosti a svalové síly
☐ Relaxační cvičení	☐ Skupinové terapie		
☐ Jiné: ____			

23 Domníváte se, že je v rámci terapie získané verbální dyspraxie/apraxie důležitá spolupráce i s jinými odborníky?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

Ne.

Ano, spolupracoval/a bych s:

Závěr

24 Jsem ochotná/ý poskytnout dodatečné informace, můžete mě kontaktovat:

25 Chcete-li doplnit komentář k Vaším osvědčeným diagnostickým anebo terapeutickým postupům či obecně k získané verbální dyspraxii/apraxii, zde nabízím prostor: